

Nová kynologická disciplína

Štěně od narození prochází mnoha vývojovými fázemi

Working testy retrívrů krok za krokem 2. díl

Retrívři jsou psi, kteří se cvičí velmi snadno. Jsou vysoce inteligentní a vyznačují se vrozenou touhou vyhovět svému pánovi a být mu užitečným partnerem. Pouze v tomto vztahu k člověku se cítí být úplně šťastní.

Od narození každé štěňátko prochází několika vývojovými fázemi, které by každý majitel psa měl znát a také vědět, co od zvířete může v daném období očekávat a požadovat. I když první z nich majitel většinou nemůže ovlivnit, jsou pro další život psa velmi důležitá.

Vývojové fáze u štěněte

Vegetativní fáze (1. – 2. týden)

Život každého štěněte začíná tmou a tichem. Dny jsou vyplněny spánkem, pitím, vyprazdňováním a také vyhledáváním tepla.

Přechodová fáze (3. týden)

Mozek štěněte se vyvíjí. Začíná vnímat zvuky, ale nedokáže je lokalizovat. Otevírají se oči a štěně poznává okolí a svoje sourozence. Díky kontaktu s matkou a sourozenci se štěně učí vnitrodruhové komunikaci. Vývoj rychle postupuje každým dnem. Brzy začíná chodit na vratkých nohách.

Fáze utváření (4. – 7. týden)

Počátkem 4. týdne je štěně velmi aktivní a začíná poznávat i blízké okolí. V této době by měl chovatel štěňatům dát co nejvíce příležitostí poznávat nejen okolí, ale i různé lidi.

Pohyby štěňat začínají být koordinované a ve věku 7 týdnů je ukončen vývoj mozku. Štěně se učí jak se prosadit, ale i jak být podřízeným. Štěňata, která

mají možnost denně činit nové objevy, se vyvíjejí jednoznačně lépe než štěňata, která tuto příležitost nemají.

Fáze socializace (8. – 12. týden)

Na začátku této fáze štěně většinou přichází do jiného prostředí. Nový majitel převzetím štěněte od chovatele přijímá zodpovědnost za jeho další vývoj. Nejprve je třeba seznámit štěně s domem a zahradou, a potom mu ukázat co možná nejvíce situací z běžného života: provoz ve městě, jízdu v autě, ostatní lidi, zvířaty i psy. V této fázi se štěně učí sociálním vztahům mezi lidmi a psy. Pamatujte na to, že se učí nejen z dobrých, ale i ze špatných zkušeností. Obojí ovlivňuje jeho další život.

Pokud je štěně jediným psem ve vaší rodině, určitě se naváže více na lidi. Musíte mu také umožnit dostatek kontaktů s jinými psy. Dobrou možností je nechat štěně, aby si hrálo s jinými štěňaty například ve psí školce. Pokud je štěně s jinými psy, vyrůstá vlastně ve smečce a silně se orientuje na jedince svého druhu. V takovém případě se musíte bezpodmínečně postarat o to, aby alespoň jednou denně bylo štěně s vámi samo, aby se upevňoval a podporoval vztah pes - člověk.

Seznamujte štěně s cizími věcmi, snažte se ho uklidňovat hlasem. Musíte mu svým vlastním chováním ukázat, že se nemusí ničeho bát. V této fázi štěně poznává radost z učení. Hra je však jen vnější formou toho, co nazýváme výchova. V začátcích výchovy je nutno štěněti stanovit hranice, ve kterých se bude pohybovat. Hravou metodou se mu dostane vysvětlení prvních

základních povelů. Nebude to problém, neboť v této fázi je štěně velmi dychtivé naučit se něco nového. Pokud budete při výchově velmi důslední, štěně vaši autoritu rádo přijme a podřídí se jí. Myslete na to, že už v tomto období se pozitivním působením a negativním ovlivňováním

„Štěně se učí nejen z dobrých, ale i ze špatných zkušeností.“

pokládají základy dalšího výcviku.

Fáze určování pořadí (13. – 16. týden)

Zhruba v této době začíná štěně hledat svoje místo ve smečce, tedy ve vaší rodině. Určuje se, kdo bude v rodině „vůdcem“ - zda vy, nebo váš pes! Štěněti musíte přesně stanovit hranice, ale počítejte s tím, že se je bude snažit neustále posunovat a překračovat. Musíte být

proto opravdu důslední. Může se vám například stát, že dáte štěněti povel „ke mně“, který už dávno ovládá, a ono vás bude ignorovat. Snaží se tak upevnit svoji dominanci, a pokud nezasáhnete, naučí se nerespektovat vaše povely. V této fázi také může dojít k tomu, že štěně zavrčí, když mu budete brát například jeho hračku. Brání se tak proti vašemu vedoucímu postavení ve smečce. Musíte opět zasáhnout. Chytněte štěně za kůži na krku (tento výchovný signál má geneticky zakódováno a je pro ně znamením, že zašlo příliš daleko) a důrazně řekněte NE, hračku si vezměte, pohrajte si s ní, a teprve potom vraťte. Zkoušejte to často. Štěně brzy pochopí, že nemá smysl klást odpor, a bude vás i nadále akceptovat jako vůdce.

Další chyby se můžete dopustit při procházkách. Štěně ví, kudy chodíte, a tak se vás snaží předbíhat. V okamžiku, kdy je následujete, mu vlastně předáváte roli vůdce smečky. To opět nesmíte připustit. Změňte tedy směr chůze (nebojte se, že se ztratí - má v sobě od přírody pud následování) a štěně se velmi

rychle dostane opět k vám. Musíte neustále myslet na to, že ve vašem vztahu je pouze jediný vůdce, a tím jste vy!

Hlavní zásady:

- každý povel dávejte jen jednou,
- povel musí být dodržován do chvíle, než ho vy sami zrušíte,
- nikdy nesmíte připustit, aby vás pes k něčemu nutil.

Fáze upevňování postavení (5. – 6. měsíc)

Kolem 6. měsíce života se vývoj štěněte chýlí ke konci. Pes se snaží zajistit si a upevnit své místo ve smečce. Již vás akceptuje jako svého vůdce, ale přesto se občas snaží tuto pozici vylepšit. V tomto období dochází k výměně zubů, což je někdy spojeno s bolestmi a špatnou náladou. Pokud tomu tak je, odložte cvičení, zejména aportování.

V žádném případě se ale nevzdávejte prosazování plnění svých povelů! Jakmile bude váš pes fit, pokračujte v pravidelném tréninku. Při výcviku dbejte zejména na okamžité a správné provádění povelů. Postupně zavádějte rušivé momenty. Neztrácejte ze zřetele, že cvičení musí vám

i psu přinášet zábavu a radost!

Puberta (7. – 12. měsíc)

V této fázi psi pohlavně dospívají, začínají zvedat nožičku a fenky poprvé hárají. Opět se může stát, že se pes pokusí odporovat vašemu povelu a bude se snažit o získání dominance. Buďte důslední jako dříve a nedovolte psu překročit vámi stanovené hranice.

Štěně nesmí vrčet, když mu berete hračku

Fáze dospělosti (od druhého roku)

Teprve nyní váš pes tělesně a duševně zcela dozrává, přestože pohlavní zralosti dosáhl již mnohem dříve. I nyní se však může stát, že bude snažit zlepšit svoje postavení ve smečce. Při výcviku zjistíte, že výkony psa jsou výrazně stabilnější.

Iva Sieberová

www.retriever-sport.cz

Kdo bude v rodině vůdcem?